

Zdrowie dzieci a bierne palenie tytoniu

Choroby układu oddechowego

Palenie papierosów przez rodziców jest ważną przyczyną chorób dolnych dróg oddechowych u dzieci (np. krup, zapalenia oskrzeli i zapalenia płuc) występujących w ciągu pierwszych lat życia dziecka. Dzieci palących matek są bardziej narażone na choroby dolnych dróg oddechowych w porównaniu z dziećmi matek niepalących. Astma jest najczęstszą chorobą przewlekłą, która występuje u dzieci. Czynniki środowiskowe mają duże znaczenie dla zapoczątkowania choroby, a także dla ciężkości jej przebiegu. Astma występuje częściej u dzieci rodziców palących. Narażenie dzieci z astmą na dym tytoniowy może powodować zaostrzenie choroby. Z tego względu w wielu krajach rutynowo zaleca się, aby dzieci chore na astmę unikały dymu tytoniowego. Istnieją dowody na to, że palenie tytoniu przez matkę w okresie ciąży jest przyczyną znacznych zaburzeń mechaniki płuc u noworodka.

Wpływ na rozwój umysłowy

W porównaniu z dziećmi rodziców niepalących, dzieci palaczy osiągają gorsze wyniki w szkole. Gorsze wypadają również w testach dotyczących mowy i przetwarzania usłyszanych informacji. Mają także więcej problemów z zachowaniem, np. cierpią na zaburzenia zachowania, zespół nadaktywności i zmniejszenie długości okresu koncentracji. Zaburzenia te rozciągają się u dzieci na całe życie i powodują zwiększenie wydatków na kształcenie i opiekę socjalną.

Wpływ na układ krążenia

Istnieją dowody wskazujące na to, że w odniesieniu do dzieci, dorastającej młodzieży i „młodych dorosłych” wdychanie dymu tytoniowego z otoczenia może przyspieszyć ewolucję zmian prowadzących do chorób układu krążenia. Udokumentowano szkodliwy wpływ palenia biernego, m.in. na transport tlenu i stężenie cholesterolu.

Nowotwory u dzieci

Dym tytoniowy wdychany bezwolnie z otoczenia zawiera wiele substancji o działaniu rakotwórczym. Wiadomo również, że ekspozycja na dym tytoniowy jest czynnikiem ryzyka raka płuca u osób niepalących.

Wydano w ramach „Programu ograniczania zdrowotnych następstw palenia tytoniu w Polsce”, w roku 2008.

Zdrowie dzieci a bierne palenie tytoniu

Zaprzestanie palenia przez rodziców jest bardzo korzystne dla zdrowia ich dzieci. Rzucenie palenia przez matkę przed zajściem w ciążę jest bardzo ważne. Taka decyzja po przyjściu dziecka na świat jest również niezwykle istotna dla zdrowia noworodka. Palenie papierosów przez ojca i innych domowników źle wpływa na stan zdrowia dziecka po urodzeniu. Może też mieć ujemne skutki dla zdrowia płodu w okresie ciąży.

- Bierne palenie tytoniu przyczynia się do cięższego przebiegu i częstszego występowania objawów chorobowych u dzieci chorych na astmę.
- Palenie tytoniu przez matkę, zwłaszcza w okresie ciąży, jest prawdopodobną przyczyną zmniejszenia wydolności płuc jej dziecka.
- Narażanie niepalących matek na dym tytoniowy w okresie ciąży jest przyczyną obniżenia urodzeniowej masy ciała ich dzieci.
- Palenie tytoniu przez matkę jest jedną z głównych przyczyn zespołu nagłej śmierci niemowląt. Uważa się, że zasadniczą rolę odgrywa tu narażenie płodu na dym tytoniowy w okresie ciąży, jak również niemowlęcia po urodzeniu.
- Palenie tytoniu przez rodziców jest związane z trudnościami w uczeniu się, zaburzeniami zachowania i upośledzeniem rozwoju mowy u ich dzieci. Istnieją dowody, że przyczyną zaburzeń są: wdychanie dymu tytoniowego z otoczenia przez niepalącą matkę podczas ciąży oraz bierne palenie przez dziecko po przyjściu na świat.
- Bierne palenie tytoniu wywołuje w organizmach dzieci zmiany fizjologiczne, które mogą zwiększać ryzyko chorób układu krążenia.

Dużą liczbę przypadków wyżej wymienionych schorzeń można przypisać wpływowi biernego palenia. Z pewnością istnieją szczególnie podatne grupy dzieci, w przypadku których ryzyko indywidualne jest jeszcze wyższe. Narażenie dzieci na dym tytoniowy i jego ujemne skutki dla zdrowia mogą zwiększać prawdopodobieństwo wystąpienia dalszych, negatywnych konsekwencji zdrowotnych w dorosłym życiu.

Jeszcze nie jest za późno, aby rzucić palenie!

Rzuc palenie razem z nami! Potrzebujesz wsparcia?
Zadzwoń do Telefonicznej Poradni Pomocy Palącym

tel. 0-801 108 108

Opracowanie merytoryczne: Centrum Onkologii – Instytut, ul. Roentgena 5,
02-781 Warszawa, tel./faks 022 643 92 34, e-mail: canepid@coi.waw.pl